

СЕДМИЧЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Четвъртъкъ. Цѣна-та за единъ годишъ е едно бѣло меджидіе и половина, а за шесть мѣсеца три четвърти отъ бѣло меджидіе; въ кайме и въ пощен-
скы Турскы тимбры (пулове) 50 гроша за годишъ. Спомоществованія-та трѣбва всякога да сѣ прѣдплатены и да сѣ испращатъ въ полицѣ, въ групъ, въ кайме или въ пощенскы
тимбры (пулове) Турскы, Нѣмскы, Прускы, Русскы или Французскы, на Редакторъ-тъ у Американъ Ханъ въ Цариградъ. Извѣстїя сѣ вѣстятъ по 2 гр. нѣ редъ-тъ.

Година 2.

ЦАРИГРАДЪ, ЧЕТВЪРТЪКЪ, 5 МАЙ 1877.

Брой 18.

ИЗВѢСТІЕ.

Понеже само нѣколко броеве отъ Сед. Зорницѣ отъ 1 Януар. 1877 ни останѣхъ, ный извѣстѣяваме на вси-
чкы че новы спомоществованія ще сѣ прїематъ отъ идущий 1-й Май до 31-й Декемвр. за 1 б. меджидіе, а въ кайме и въ пощенскы тимбры за 40 гроша.

ДОКАЗАТЕЛСТВА ОТЪ ПРОРОЧЕСТВА-ТА.

(Продълженіе).

2) Пророчества за Ниневіѣ.

Градъ-тъ Ниневіѣ, положенъ на источный-тъ брѣгъ на Тигръ, е былъ столица-та на древнѣхъ Ассирійскы и е ималъ около 600,000 жители. За стѣны-тъ му сѣ казва да сѣ были 100 крака высокы, 60 мили околорѣстъ, и да сѣ сѣ защищавали отъ 1500 кулы, отъ които всякоя е была по 200 крака висока. Този градъ е былъ, за дълго врѣме, господарь на Истокъ. Въ него е имало многочисленны и изрядны градины за расходкы. Жители-тъ му сѣ были богаты и воинственны и сѣ достигли до единъ высокъ цивилизаційскъ; но съ неѣ е имало роскошность и единъ общъ развратъ. По причинѣ на лошаины-тъ имъ Господь пратилъ пророкъ Іонъ, около 860 г. прѣди Р. Х. да ги увѣщае. Тѣ сѣ покакали при проповѣданіе-то на пророкъ-тъ, и наказаніе-то имъ сѣ отложило за нѣколко врѣме. Около 700 г. прѣди Р. Х. Господь пратилъ пророкъ Наума да обяви разореніе-то на този градъ. Това пророчество сѣ намира въ книгѣ-тъ Наумъ. Въ първѣ-тъ главѣ на тѣзи книгѣ има едно описаніе на величіе-то и силѣ-тъ на Бога, и въ неѣ сѣ обявява още намѣреніе-то Божіе за свѣршенно-то съиппаніе на Ниневіѣ. Въ вторѣ-тъ главѣ сѣ описва бѣдѣ-ще-то ѣ разореніе, което щѣше да сѣ извърши чрѣзъ нашествіе-то на чуждестранны войскы; и въ третѣ-тъ главѣ сѣ описва бѣдѣ-ще-то ѣ опустошеніе. Причини-тъ, защо Господь щѣше да го разори, сѣ тоже изложены. «Ще го направѣмъ твой гробъ, защото си нечестенъ», Наум. 1; 14. «Горко на крвопролитникъ градъ! Всичкий е пльнъ съ лѣжж и грабежъ», Наум. 3; 1.

Пророкъ-тъ прѣдсказва по кой начинъ градъ-тъ щѣше да сѣ прѣвземе: «Съ наводненіе което потопява ще направѣмъ скончаніе на мѣсто-то», Наум. 1; 8. «Порты-тъ на рѣкы-тъ ще сѣ отворятъ и палата-та ще сѣ разруши», Наум. 2; 6. Историкъ-тъ Діодоръ Сикулъ разказва че въ третѣ-тъ годишъ на обсадж-тъ на градъ-тъ отъ Мидо-Вавилонскѣ-тъ войскѣ, рѣка-та, като прѣлѣла отъ голѣмы дѣждове, занесла часть отъ стѣны-тъ така щото

войска-та е могла да влѣзе въ него и да го прѣвземе; и така пророчество-то сѣ е изпълнило.

Пророкъ-тъ споменува и обстоятелства-та, въ които градъ-тъ щѣше да сѣ прѣвземе: «Като сѣ сплитатъ като търніе, и сѣ опиватъ като пияшцы, ще сѣ изпурятъ като суха слама», Наум. 1; 10. Сжщій-тъ историкъ разказва че когато обсадители-тъ направили послѣдно-то и сполучливо-то нападеніе, Ниневіѣ-тъ были прѣддани на раскошность и пиянство.

Въ първы-тъ стихове на 3-тъ главѣ въ тѣзи книгѣ има едно описаніе на прѣвземаніе-то на града; и онова, което днешни-тъ изслѣдователи ископаватъ отъ развалины-тъ на Ниневіѣ, доказва колко буквално туй пророчество сѣ е изпълнило.

Пророкъ-тъ е прѣдсказалъ че градъ-тъ щѣше да сѣ разори не само отъ наводненіе но и отъ огнь, Наум. 3; 15. И това сѣ е изпълнило споредъ горѣ споменжтый-тъ историкъ.

Прѣдсказало сѣ е че Ниневіѣ, «слѣдъ прѣвземаніе-то ѣ, щѣше да сѣ изпразни, истресе, и запусти», Наум. 2; 10. «Всичкы които тя гледатъ ще бѣгатъ отъ тебе, и ще рекжтъ: Ниневіѣ опустѣ», Наум. 3; 7. Прѣдсказало сѣ е че разореніе-то на Ниневіѣ щѣше да бѣде свѣршенно и вѣчно. «Той ще направи скончаніе; угнѣтеніе нѣма да нападне вторый нѣтъ», Наум. 1; 8, 9. «Людіе-тъ ти сѣ распрѣснѣхъ по горы-тъ, и нѣма кой да ги събира. Нѣма лѣкъ за скрушеніе-то ти», Наум. 3; 18, 19. Читатель-тъ трѣба да забѣлѣжи че въ това отношеніе има значителна разлика между пророчество-то за Тиръ и онова за Ниневіѣ. Споредъ пророцы-тъ Тиръ щѣше да сѣ въздигне слѣдъ паданіе-то си, а Ниневіѣ не щѣше. И така дѣйствително е станѣло.

Най-добро-то описаніе на бѣдѣ-ще-то опустошеніе на Ниневіѣ сѣ намира въ пророчество-то на Софоній: «Ще направѣмъ Ниневіѣ запустѣніе, и мѣсто безводно като пустынь-тъ. И стада ще лежатъ въ срѣдъ неѣ, всичкы-тъ животны на народы-тъ, и неяситъ-тъ и ежъ-тъ ще обитаватъ въ горни-тъ ѣ прагове; гласъ-тъ имъ ще звѣкне въ прозорцы-тъ: пустота ще бѣде въ врата-та, защото ще оголѣе отъ кедровы-тъ направи. Тойзи е веселящій сѣ градъ, живѣющій безгрѣшно, който говорѣше въ срдце-то си: Азъ съмъ, и нѣма другъ освѣнъ мене. Какъ станѣмъ пустъ, виталица на звѣрове! Всякой, що заминувѣ покрай него, ще позовизди, и помахѣ съ рѣжж-тъ си, Соф. 2; 13, 14, 15. Нека читатель-тъ да сравни това пророчество съ исторіѣ-тъ на Ниневіѣ отъ онова врѣме дори до днесъ. Исторіѣ-та утвърждава че разореніе-то на Ниневіѣ е было свѣршенно; тя е была свѣршенно съсыпана,

и не е имало лѣкъ за скрушеніе-то ѣ както пророкъ-тъ бѣше прѣдсказалъ. Тя никогѣ не е была съградена пакъ. Никаква дѣря отъ прѣднинно-то ѣ великолѣпіе не е останѣла освѣнъ онова което сѣ ископава отъ развалины-тъ ѣ. Канали-тъ, които нѣкога сѣ поели и сѣ правили плодоноснѣ земѣ-тъ, сѣ развалили; и древно-то мѣстоположеніе на градъ-тъ и окружающа-та земля, споредъ прѣдреченіе-то на пророкъ-тъ, сѣ една пустыня, освѣнъ за малко врѣме слѣдъ періодическы-тъ дѣждове. Люціанъ, който живѣлъ въ вторый-тъ вѣкъ слѣдъ Р. Х. казва че Ниневіѣ е была свѣсѣмъ разорена. Ныпѣшны-тъ пѣтешественники утвърждаватъ че разореніе-то ѣ е свѣршенно, и така прѣдреченіѣ-та на пророкъ Софоній дѣйствително сѣ сѣ изпълнили.

(Слѣдѣ).

ЕДНО СЛОВО ОТЪ ВЪРХОВНЫЙ-ТЪ СЪДІЯ НА АНГЛІѢ.

Мнозина отъ великы-тъ мѣжѣ въ Англіѣ насърдчаватъ и подкрѣпѣватъ прѣдпріятія-та които иматъ за цѣль распространіе-то на Христіанство-то по свѣтъ-тъ. Върховный-тъ съдія, напимѣръ, наскоро прѣдсѣдательствува въ едно събраніе на едно Евангелско дружество въ Англіѣ, дѣто изрекълъ едно слово, отъ което извѣщавѣ слѣдующе-то:

«Проповѣданіе-то на Евангеліе-то на всѣхъ тварѣ не е едно нѣщо, което Христіанн-тъ сѣ свободенъ или да извършаватъ или да не извършаватъ; напротивъ, това е една важна длѣжность, којто тѣ не могатъ да прѣнебрѣгаватъ; и Христіанн-тъ не трѣба да сѣ обезсърдчаватъ въ изпълняваніе-то на тѣзи длѣжность. Истина е че отъ всичко-то народонаселеніе на свѣтъ-тъ само една шеста часть сѣ наричатъ Христіанн; но нѣмахъ ли по-голѣмъ работѣ прѣдъ себе си сто и двадесѣтъ-тъ души (Дѣян. 1; 15), които слѣдъ смъртъ-тъ Христовѣ бѣхъ сѣ събрали въ единъ горнищъ въ Іерусалимъ? Да прѣдположимъ че о нѣзи сто и двадесѣтъ души бѣхъ казали: «Ный имамы много привелегін; Богъ ни е открилъ Евангелскѣ-тъ истинѣ, и ный смы были очевидци на животъ-тъ и на смъртъ-тъ на Іисуса Христа. Ный смы убѣдени за стойность-тъ на онова което смы прїели, и въ него е надѣжда-та ни за настоящый-тъ и за бѣдѣщый-тъ животъ; но какво можемъ ный да сторимъ за миллионы-тъ души въ свѣтъ-тъ? Можемъ ли да сѣ надѣваме за успѣхъ въ старанія-та си за распространіе-то на Евангеліе-то между тѣзи стотины миллионы? Ако Богъ иска да сѣ проповѣдѣва Евангеліе-то въ другы ча-

сти на свѣтъ-тъ, твърдѣ добры; нека го извърши; но напраздно ще бѣде за насъ да сѣ онытвамы да извършимъ таковы дѣло». Ако тѣзи то и наде-сѣтъ души бѣхъ сѣдили по този начинъ, не щѣхъ ли да прѣнебрѣгаватъ единъ важнѣ длѣжность?

Но какъ е съ Христіанн-тъ въ Англіѣ? Истина е че малцина отъ насъ могатъ да отидѣтъ въ чуждинѣ да проповѣдѣватъ Евангеліе-то, но благодареніе Богу че има нѣкои които сѣ готови да отидѣтъ. Тогава нека проводимъ онѣзи които могатъ да отидѣтъ, и нека припознаемъ че е наша длѣжность да вършимъ чрѣзъ тѣхъ онова, което бѣ длѣжность на всѣкого одного отъ 120-тъ души които бѣхъ въ Іерусалимъ. Вкратцѣ, Господь изисква отъ насъ да проповѣдамы, посрѣдственно или непосредственно, Евангеліе-то на всѣхъ тварѣ. И ный трѣба не само да пращамы челоѣцы да проповѣдѣватъ Евангеліе-то, но ный трѣба и да ги поддрѣжамы съ помощи-тъ и съ молитвы-тъ си».

Както каза върховный-тъ въ Англіѣ съдія за Англіѣ-тъ Христіанн, така право може да сѣ каже и за всичкы-тъ другы Христіанн отъ којто народность и да сѣ и въ каквѣто странѣ и да живѣжтъ, тѣ сѣ длѣжны да сѣ старажтъ да проповѣдѣватъ по единъ или по другъ начинъ Евангеліе-то Христово на всякѣ тварѣ.

Прѣди нѣколко врѣме случи сѣ въ Индіѣ единъ съборъ отъ нѣколко образованы Индіѣцы, между които нито единъ бѣше Христіаннн. Тѣ разискували въпросъ-тъ «дали Христіанската вѣра ще стане вѣра-та на цѣлѣ Индіѣ», и слѣдъ разискуваніе-то му прѣзъ петъ Недѣлни дни, тѣ най-послѣ гласоподавали, и за голѣмо тѣхно удивленіе, като изброили гласове-тъ, видѣли че всичкы гласоподавали положително, а ни единъ отрицателно. Това показва че вліяніе-то на Христіанство-то силно сѣ чувствува въ Индіѣ. Народъ-тъ тамъ е починѣлъ да изгубѣ вѣрѣ въ языческо-то си вѣроисповѣданіе, и полека лека сѣ приготѣва да прїеме Евангеліе-то Христово.

Единъ день когато Д'Алембертъ и Кондерсѣтъ обѣдѣхъ съ Волтера, тѣ прѣдложили да сѣ разговарятъ върху безбожіе-то, но Волтеръ ги спрѣ изведнѣжъ като каза: «Почакайте додѣ излѣзе слуга-та ми. Азъ не искамъ да сѣ отсѣче главѣ-тъ ми пощесъ». Отъ това е явно колко оцѣняваше този безвѣрникъ свои-тъ религіозны ученія. Той не искаше да учи слугѣ-тъ си че нѣма другъ свѣтъ, защото знаеше какво може да стане отъ това.

тѣ сношеніи, Е ИСТОЧНИКЪ НА
не сѣ были БЛАГОСЛОВЕНІЯ.
Въ Ист. —
неутѣ

Единъ проповѣдникъ, слѣдъ като
страдалъ нѣколко мѣсецы отъ болести,
казалъ: «Богъ е отнелъ отъ мене едно
по едно много свѣтскы наслажденія, но
азъ намирамъ че ако и да съмъ былъ
лишенъ отъ всички-тѣ тѣхъ, да съмъ
по-честитъ сега отъ колкото бѣхъ на-
прѣдъ».

Другъ проповѣдникъ казалъ: «Азъ
много ся очудвамъ на двѣ нѣща, първо,
че Исусъ Христосъ бѣше готовъ да
слѣзе отъ небе-то на земѣ-та за ме-
не, и, второ, че азъ не съмъ готовъ да
взлѣзъ на небе-то за да бѣдъ съ не-
го. Колко славна надѣжда има всѣкой
исти-нѣнъ Христіанинъ, като може да
ся надѣва да е всѣкога съ Господа!
Блажено е, наистинѣ, да е человекъ съ
Господа за единъ седмицѣ, единъ день,
и даже за единъ часъ; но колко не-
изразимо трѣбва да е блаженство-то на
онѣзи които всѣкога ще бѣдѣтъ съ
Господа. Такава надѣжда трѣбва да о-
чисти сѣрдца-та ни, да подкрѣпя ду-
шы-тѣ ни въ всѣко врѣме на бѣдѣ, и
да ни укрѣпява за да изпълняваме вси-
чкы-тѣ си длѣжности. Богъ е благово-
лилъ да мя научи че любовь къмъ не-
го и пріятелско съобщеніе съ него сѣ
сама-та основа на истинскѣ добро-
честности».

Единъ усърденъ пастырь писа слѣ-
дующе-то на единъ младежъ отъ не-
гово-то стадо: «Знаѣ че ты прочи-
ташь Библиѣ-та си всѣкой день; но
азъ ти ся моѣмъ да ся стараешъ да ѣмъ
разбирашъ и да чувствувашь истини-
тѣ ѣ. Чети всякой день по малко отъ
разны части въ неѣ; като прочетешъ
единъ часть отъ Бытіе-то, прочети и
единъ псаломъ; като прочетешъ малко
отъ Евангелія-та, прочети малко и отъ
нѣкое посланіе. Прочитай ѣмъ съ мо-
литвенъ духъ. Напримѣръ, когато про-
читашъ първый-тъ Псаломъ моли ся:
«О, Господи, дай ми блаженство-то
на онѣзи който не ходи въ свѣтъ-тъ
на нечестивы-тѣ. Пазни мя да не сто-
ѣмъ въ нѣтъ-тъ на грѣшны-тѣ, и да не
сѣдамъ на сѣдалище-то на присмива-
тели-тѣ и пр. По този начинъ человекъ
най-добрь ще разбира Слово-то Божіе
и ще ся научи какъ да ся моли Богу».

Една госпожа, дѣщеря на образо-
ваны и богаты родители и снабдена съ
всичко което свѣтъ-тъ най-много лю-
би, каза: «Когато сравниѣ душевно-то
блаженство и утѣшеніе, които искре-
на-та вѣра дава на вѣрующы-тѣ въ
Исуса Христа, съ всичко което свѣтъ-
тъ съ всичко-то си богатство, слава
и наслажденія, може да даде, азъ
успѣвамъ че най-сиромаси-тѣ отъ о-
нѣзи, които обичають и слѣдватъ Спа-
ситель-тѣ, сѣ по-блажены отъ най-бо-
гаты-тѣ и най-великы-тѣ които не
го обичають и не му служатъ.»

Херонъ, древній Сиракускій царь,
попыталъ Симонида, единъ язычнчес-
кы поетъ: «Що е Богъ?» Симони-
дъ, слѣдъ като размышлявалъ върху
този прѣдмѣтъ нѣколко дни, не мо-
жилъ да даде на царя по-добрь отго-
воръ отъ този: «Колкото повече раз-
мышлявамъ за Бога толкова по-неиз-
вѣстенъ той ми става». Человекъ-тѣ
немогѣтъ съ своѣ-тѣ си мѣдрость
да открѣятъ истиннаго Бога. Само
Библия-та го открѣва напълно.

МЫШЦЫ-ТѢ.

Мышцы-тѣ сѣ ордія-та, чрѣзъ кои-
то всичкы-тѣ различни части на тѣло-
то ся движатъ. Тѣхна-та направа и
наредба показва чудесно техническо
искуство. Ный искамы да обърнемъ
вниманіе-то на читатели-тѣ си върху
слѣдующы-тѣ точки за тѣхъ:

1) Една точна съотвѣтственность
има между всякѣ ставѣ и мышцы-тѣ
които сѣ назначены да ѣмъ движатъ.
Както казахмы въ прѣдшій-тъ си
членъ, всичкы-тѣ ставы нѣматъ сѣмъ-
щы-тѣ движенія, но ный намирамы че
всичкы-тѣ движенія, които една ста-
ва може да има, могѣтъ да ся извър-
шатъ отъ мышцы-тѣ, които сѣ привя-
заны на неѣ. За примѣръ ставы-тѣ при
бедро-то и коѣно-то позволяватъ на
человекъ да турпъ единый-тъ си кракъ
върху другый-тъ, и ный намирамы че
тамъ има една особена мышца да из-
върши това движеніе. Тя ся захваща
отъ грѣбнакъ-тъ, прѣминува діагона-
лно прѣзъ бедро-то и ся залава отъ
вѣтрешнѣ-тъ кость на кракъ-тъ подъ
коѣно-то. Нѣма мышцы, обаче, при-
готовлены за да правятъ нѣкое движеніе,
което ставы-тѣ не позволяватъ. Една
свършенна съотвѣтственность има ме-
жду ставы-тѣ и мышцы-тѣ.

2) Понеже мышцы-тѣ дѣйствувать
само чрѣзъ свиваніе, тѣ могѣтъ да те-
лятъ само въ единъ посокъ; запримѣръ,
мышцы-тѣ, които затварають рѣкъ-тъ,
нѣматъ силѣ да ѣмъ отварають. Слѣдова-
телно трѣба да има два реда мышцы,
отъ които единый-тъ да тегли тѣлеснѣ-
тъ часть въ единъ посокъ, а другый-тъ
да ѣмъ тегли назадъ когато потрѣба; и
ный намирамы че мышцы-тѣ сѣ тѣмъ
искусно наредены щото всяка отъ
тѣхъ има съотвѣтствующѣ-тъ си мыш-
цѣ, и чрѣзъ това движенія-та въ
противоположны посокы ся извършватъ и
различны-тѣ части на тѣло-то ся дѣр-
жатъ право.

3) Мышцы-тѣ сѣ тѣмъ расположены
щото тѣ не прѣпятствувать една на
другѣ въ дѣйствія-та си. Когато си
припомнимъ че има повече отъ 400
мышцы въ человекеско-то тѣло, че тѣ
често бывають една до другѣ, и една
върху другѣ, че кръстосвають една
другѣ, и че нонѣкога сѣ вѣтѣсены е-
дна въ другѣ и даже прѣминувають е-
дна прѣзъ другѣ, явно е че голѣмо ис-
куство ся е изисквало да ся положять
така щото да не прѣпятствувать една
на другѣ въ дѣйствія-та си; но това
трудно дѣло ся е извършило.

4) Дѣйствіе-то на мышцы-тѣ е по-
нѣкога нужно тамъ дѣто нѣма мѣсто
за самы-тѣ мышцы. Ако мышцы-тѣ,
които движатъ прѣстѣе-тѣ, да бѣхъ
турены въ рѣкъ-тъ, тя щѣше да ста-
не толкова дебела щото да бѣде не-
сгодна за нѣкои отъ другы-тѣ си слу-
жбы; или ако мышцы-тѣ, които дви-
жатъ прѣстѣе-тѣ на крака-та и гле-
зѣнъ-тъ, да бѣхъ турены въ кракъ-тъ,
послѣдній-тъ щѣше да стане твърдѣ
дебелъ. По тѣзи причинѣ, мышцы-тѣ,
които движатъ прѣстѣе-тѣ на рѣкъ-тъ,
сѣ турены между лакътъ-тъ и киткѣ-
тъ на рѣкъ-тъ, и онѣзи, които дви-
жатъ прѣстѣе-тѣ на крака-та, сѣ ту-
рены въ жабѣ-тъ на кракъ-тъ, и дѣл-
гы сухы жили ся простиратъ отъ мы-
шцы-тѣ до части-тѣ които тѣ сѣ на-
значены да движатъ, и дѣло-то ся
извършва.

5) Види ся да е единъ опрѣдѣленъ
законъ щото една мышца вынжы да

ся свива къмъ срѣдѣ-тъ си. Тогава
какъ могѣтъ мышцы-тѣ да извършватъ
изискваны-тѣ различни движенія съо-
бразно съ този законъ? Това може
да стане само чрѣзъ промѣненіе-то на
формѣ-тъ на мышцы-тѣ споредъ слу-
жбѣ-тъ коѣкы-то тя има да извършва.
И то дѣйствительно е станѣло въ че-
ловѣческо-то тѣло. Тѣмъ както ху-
дожникъ-тъ може да направѣ дърво-то,
жѣлѣзо-то и другы вещества да из-
вършватъ различни службы, не чрѣзъ
измѣненіе-то на качества-та имѣ, но
чрѣзъ искусно-то имѣ съобразяваніе
съ тѣзи качества, така и прѣмѣдрый-
тъ Създателъ на человекеско-то тѣло
е направилъ мышцы-тѣ да извършватъ
различны службы, не чрѣзъ измѣненіе-
то на качества-та имѣ въ всякой слу-
чай, но чрѣзъ искусно-то имѣ съобра-
зяваніе съ тѣзи качества.

6) Най-забѣлѣжительно-то е разно-
образіе-то, скорость-та и точность-та
на движенія-та на части-тѣ на тѣло-
то, които ся извършватъ чрѣзъ мыш-
цы-тѣ. Всякой може да забѣлѣжи съ
какѣ скорость языкъ-тъ му ся движи
когато говори, и при това всяко дви-
женіе е точно каквото то трѣба да е.
Поне за всякой слогъ трѣба да има
одно отлично и точно движеніе на я-
зыкъ-тъ. За да може языкъ-тъ да из-
вършва службѣ-тъ си, той трѣба да е
снабденъ почти съ безчисленны малкы
мышцы; но при всичко че тѣ сѣ тол-
кова безчисленны, колко свободно и
бържѣ той ся движи и колко точно из-
вършва дѣло-то си! Колко бързи и
точны сѣ движенія-та на прѣстѣе-тѣ,
когато единъ искусенъ свирачъ свири
пѣяно или друго музыкално ордіе!
Когато пишемъ едно писмо, едно, двѣ
или повече отдѣлы движенія трѣба да
ся направятъ за всякѣ буквѣ, и при
това повече отъ сто буквы можемъ да
пишемъ въ единъ минутѣ.

7) Ный трѣба да забѣлѣжимъ още
че нѣкои отъ най-важны-тѣ тѣлесны
движенія ся извършватъ чрѣзъ сѣдѣй-
ствіе-то на много мышцы. Единъ Гер-
манскы писатель по медицинѣ-тъ е
прѣсмѣтилъ че сто мышцы дѣйстви-
ватъ всякой нѣтъ когато дышимъ, но
при всичко че дышаніе-то е толкова
заплетено дѣло, ный дышимъ безъ да-
же да мыслимъ че има такова дѣло да
ся извършва.

8) Другы отъ най-важны-тѣ дви-
женія на тѣлесны-тѣ части сѣ толкова
деликатны, щото тѣ ся извършватъ отъ
мышцы толкова малкы щото тѣ не мо-
гѣтъ да ся видятъ съ просто око. Въ
зѣничный-тъ крагъ на око-то и въ
въ тѣпанче-то на ухо-то има такыва
деликатны мышцы, щото сѣществова-
ніе-то имѣ не е было извѣстно, додѣ-
то микроскопъ-тъ не ги откри.

Мышцы-тѣ на человекеско-то тѣло
— по голѣминѣ-тъ си, мѣстоположе-
ніе-то си, наредбѣ-тъ си и силѣ-тъ
си — показватъ сѣщый-тъ видъ иску-
ство, който ся намира въ единѣ fabri-
кѣ; и ако трѣба да заключимъ че ед-
но разумно сѣщество е измыслило
едно-то искусство, можемъ ли да от-
речемъ че едно разумно сѣщество не
е измыслило и другы-тѣ? Не, никакъ.

Полза отъ лѣзсы. Когато попытали
Аристотела какъ може человекъ да
спечели като казва лѣжы, той отгово-
рилъ: «Никого да го не вѣрватъ и
когато казва истинѣ-тъ.»

КАМЕННИ-ТѢ ВѢГЛИЩА.

(Продѣлженіе.)

Почти по сѣщо-то начало сѣ ста-
нѣли и каменны-тѣ вѣглища, съ тѣзи
разликѣ, че намѣсто да ги е горилъ
человекъ, самъ Богъ Създателъ-тъ ги
е приготвилъ чрѣзъ законы-тѣ които
е положилъ отъ начало, и които дѣй-
ствувать и до днесъ.

Въ вѣглеродный-тъ періодъ, както
казахмы, дървета-та и растенія-та сѣ
расли изобилно и огромны горы сѣ
покрывали земнѣ-тъ повѣрхность. Тѣ-
зи горы и дървета сѣществували прѣзъ
теченіе-то на много стотинны години.
Всяка есенъ тѣ сѣ хвърляли богаты-
тѣ си листовѣ; клонове сѣ ся чупили
— цѣлы дървета сѣ падали; цѣлы
горы постепенно сѣ ся затривали и
другы сѣ израствали на мѣсто-то имѣ.
По тѣзи и по много другы начины ся
е натрупвало огромно количество ра-
стительно вещество на едно мѣсто, кое-
то полека-лека е захващало да ся раз-
лага на първоначалны-тѣ си элементы:
кислородъ, водородъ и вѣглеродъ. Въ
опова врѣме сѣ ся случавали нѣкои
вѣлненія въ вѣтрѣшность-тъ на земнѣ-
тъ, цѣлы области суша сѣ ся снѣжили
и вѣлны-тѣ на море-то сѣ ся спу-
стили и сѣ ги покрыли. Разложеніе-то
на натрупано-то растительно вещество,
тѣмъ покрыто отгорѣ, както казахмы,
съ водѣ или съ новы пластове става
почти по сѣщый-тъ начинъ както и
гореніе-то на дърва-та въ пещь-тъ.
Кислородъ-тъ и водородъ-тъ като га-
зообразны тѣла искачатъ, а вѣгле-
родъ-тъ като твърдо тѣло остава, и тѣмъ
слѣдъ врѣме цѣло-то натрупано расти-
тельно вещество ся прѣобрѣща въ ка-
менны вѣглища.

Има два вида каменны вѣглища, би-
туменый-тъ (смолиный-тъ) и анерасит-
ный-тъ. Анераситъ-тъ е най-чистѣй-
тъ. Той е много по-твърдъ, по-мѣчно
ся распаля и пламѣкъ-тъ му е или блѣ-
до-снѣ или жѣлѣнѣкъвъ. Битуменый-
тъ гори по-лесно, не е толкозъ твърдъ,
не дава толкозъ силенъ огнь и пла-
мѣкъ-тъ му е по-свѣтѣлъ. Анераситъ-
тъ е станѣлъ отъ битуменый-тъ чрѣзъ
дѣйствіе-то на топлинѣ-тъ. Той ся
намира повечето на мѣста, които сѣ
были изложены на силны подземны
вѣлненія, които сѣ дѣйствували силно
върху земнѣ-тъ корѣ. Всякое отъ тѣ-
зи вѣлненія е было придружавано отъ
много или малко топлинѣ, и дѣйствіе-
то на тѣзи топлинѣ върху натрупано-
то растительно вещество го прѣобрѣнѣ-
ло въ битумены вѣглища, или прѣо-
брѣнѣло битумены-тѣ вѣглища въ ан-
ераситъ.

Най-голѣмы-тѣ каменно-вѣгленны
руднищы ся намирають въ Сѣвернѣ А-
мерикѣ. Въ Европѣ най-много ся на-
мирають въ Англіѣ дѣто сѣ начинѣли да
ги копають още отъ 15-то столѣтіе.
Употрѣбеніе-то на каменны-тѣ вѣгли-
ща посрѣщѣ изначало голѣмо съпро-
тивленіе, по причинѣ че миризма-та
и димъ-тъ имѣ не бѣхъ угодны на по-
горни-тѣ классове. Въ опова врѣме
Англіѣс. Парламентъ издаде единъ за-
конъ чрѣзъ който запрѣтиваше горѣніе-
то имѣ. Днесъ каменны-тѣ вѣглища сѣ
главный-тъ изворъ на богатство-то и
на търговѣ-тъ въ Англіѣ.

Слѣдующы-тѣ числа показватъ сра-
внительно-то пространство на каменно-
вѣгленны-тѣ пластове въ различни
страны:

Белгія	има	518	четвър. млн.
Франція	»	2000	»
Испания	»	4000	»
Вел. Британ.	»	12000	»
Всичко въ Европѣ		18,518	
Всичко въ Сѣв. Амер.		148,000	
Цѣло-то извѣстно простран.		166,510	

Въ Южнѣ Америкѣ, въ Африкѣ и въ Сѣвнѣ Азійѣ още не сѣ изнайтѣ-рени каменни въглища; но въ Европѣйскѣ Турціѣ такива въглищенн рудниці сѣ ся открили на нѣколко мѣста.

Каменно-въглищенн-тѣ пластове не сѣ все отъ еднакъ дебелинѣ. Нѣкои сѣ дебелѣ отъ 30 до 40 крака, а другы не повече отъ нѣколко прѣста. Обыкновенна-та имѣ дебелѣна е отъ 7 до 8 крака. Прѣсмѣтнѣто е че единѣ битумѣнѣ пластѣ единѣ кракъ на дебелѣнѣ става отъ единѣ пластѣ растително вещество осмѣ крака дебелѣ; дѣто ще каже, онѣзи пластове конто достигатѣ до 30—40 крака дебелѣнѣ, трѣбѣ да сѣ стапѣли отъ 250—300 крака высокы пластове отъ това вещество.

Растенія-та на онѣзи періодѣ не сѣ послужили само за образуваніе-то на каменни-тѣ въглища, но и за другы потрѣбны произведенія като каменно-то масло, и проч. Нека забѣлѣжимѣ на свѣршваніе че ямазѣ-тѣ не е нищо друго освѣнѣ най-чистѣ каменѣнѣ въглѣнѣ.

Ив. П. Славейковѣ.

АНГЛІЙСКА-ТА БАНКА.

Английска-та банка ся е установила на 1694, и е най-важно-то банкерско заведеніе въ свѣтъ-то. Зданія-та ѣ захватѣ едно пространство отъ 20 дюшѣта мѣсто. Стѣны-тѣ на тѣзи зданія нѣматѣ прозорцы отъ кѣмѣ улици-тѣ, и прѣиматѣ свѣтлинѣ чрѣзъ нѣкои вътрѣшны дворове. Никаквы разбойниці не можѣтъ да влѣзатѣ вътрѣ за да оберѣтъ банкѣ-тѣ безѣ да употребѣятѣ топове сѣ конто да съборѣятѣ голѣмы-тѣ стѣны. Въ дворове-тѣ има голѣмы шерны сѣ водѣ, и нѣколко толумбы всѣкога сѣ готовы за въ случай на пожарѣ.

Управленіе-то на банкѣ-тѣ е въ рѣцѣ-тѣ на единѣ прѣдсѣдатель, единѣ под-прѣдсѣдатель и 24 управители, избирани отъ акціонеры-тѣ, конто сѣ прѣтѣжавали акціи по за 500 лиры за шѣсть мѣсецы прѣди избирания-та. Първоначална-та главница на банкѣ-тѣ бѣше 1,200,000 лиры английс. конто бѣхѣ дадени на Английска-то Правителство въ заемѣ сѣ 8 0/0 лихвѣ. Главница-та ся увеличаваше постепенно до 1833, когато тя ся въскъчаваше на 14,553,000 анг. лиры, конто тоже бѣхѣ заемѣнѣ на Правителство-то. Английска-то Правителство днесѣ плаща по 3 0/0 лихвѣ на банкѣ-тѣ. Още отъ установеніе-то си, тѣзи банка е бѣла толкозѣ съюзна сѣ онова Правителство щото сѣдѣбина-та на първѣ-тѣ е тѣсно свѣрзана сѣ сѣдѣбинѣ-тѣ на послѣдно-то.

Банка-та има позволеніе отъ Правителство-то да издава единѣ видѣ записки за общенародно употребленіе като кайме, само че никой записѣ не бѣва да е за по-малко отъ петѣ лиры. По едно врѣме, на 1817, имаше распрѣснѣнѣ такива записки за повече отъ 30,000,000 лиры. Тѣ ся печататѣ на единѣ видѣ особнѣ хартіѣ, и нищога не ся оставятѣ да извѣхтѣватѣ. Щомѣ нѣкои ся поврѣщатѣ на банкѣ-

тѣ, тѣ ся унищожаватѣ, и другы новы ся печататѣ вмѣсто тѣхѣ; отъ това и отъ другы прѣдѣзванія много мѣчно е да ся направятѣ лѣжливы каймета. Тѣзи банка има клонове по всичкы-тѣ части на Англіѣ. Тамѣ има и много другы банкы, но никоя отъ тѣхѣ нѣма позволеніе да издава кайме. Освѣнѣ даваніе и прѣиманіе пары сѣ лихвѣ, обаче, тѣзи банка нѣма позволеніе да ся занимава сѣ никаквы другѣ търговіѣ. Сумма-та, която банка-та прѣима сѣ лихвѣ отъ разны лица, по нѣкога ся въскъчва на 20,000,000 лиры. Банка-та дава тѣзи голѣмѣ суммѣ сѣ лихвѣ, и лихва-та която прѣима отъ неѣмѣ, засѣдно сѣ онѣзи койѣто ся прѣима отъ нейнѣ-тѣ си главницѣ, ѣ дава възможность да приносѣ добръ доходѣ на акціонеры-тѣ си.

Всичкы-тѣ доходѣ на Английска-то Правителство ся вносѣ чрѣзъ тѣзи банкѣ. По причинѣ на войны-тѣ между Англіѣ и Франціѣ, банка-та бѣ принудѣна да спре заплащаніе-то на каймета-та си въ злато и сребро за 26 год. т. е. отъ 1797 до 1823. Прѣзъ онова врѣме каймета-та ѣ спадѣхѣ около 150/0. Разноска-тѣ на тѣзи банкѣ сѣ огромны, защото освѣнѣ 70,000 лиры конто годишно плаща на Правителство-то за тимбры, нейнѣ-тѣ чиновници, писари и слугы сѣ около 900 души, на конто едно голѣмо количество ся плаща.

НОВА СИСТЕМА ЗА ТОПЛЯНІЕ.

Въ Сѣдинѣнѣ-тѣ Дѣржавы у Америкѣ газѣ-тѣ и вода-та сѣ вече направѣны да отиватѣ въ всякъ къщѣ въ голѣмы-тѣ градове. Въ послѣдно врѣме тамѣ сѣ почѣли да топятѣ къщѣ-та си отъ зимниці-тѣ имѣ до най-горній-тѣ имѣ катѣ сѣ парѣ. Въ по-голѣмы-тѣ градове много отъ главны-тѣ зданія вече ся топятѣ сѣ парѣ; и сега ся мысли да ся направѣ общо това средство за топляніе. Въ единѣ малѣкъ градѣ въ Нью-Йоркѣ-тѣ Дѣржавѣ, една компанія ся съставила, която мысли да направѣ това по този начинѣ: тя прѣдлага да стопля едно общо мѣсто, на което повѣрхность-та да бѣде половина четвѣртита мѣля; отъ главно-то огнище ще ся направятѣ въ 4 главны посокы паропроводниці, на конто діаметръ-тѣ ще бѣде по 4 дюйма. Отъ тѣзи главны паропроводниці, пара-та ще ся разнася на всякъдѣ чрѣзъ малкы цѣви, конто ще бѣдѣтъ скачени сѣ тѣхѣ и на конто діаметръ-тѣ ще бѣде по 1 дюймѣ.

Пара-та, която ще ся доставѣ по този начинѣ, може да служи за топляніе на къщѣ, за готварниці и за всякъкъ другѣ потрѣбѣ. Главна-та полза отъ неѣмѣ ще бѣде че хора-та не ще си правятѣ вече трудѣ да си приготвятѣ дѣрва и кюмюрѣ; и не ще иматѣ вече нуждѣ да правятѣ кумини и да турятѣ собы въ къщѣ-та си. Наконѣцѣ, чрѣзъ отваряніе-то на едно щорачѣ (менгимичка), топлина-та може да ся разнася въ всякъ стѣнѣ на къщѣ-тѣ, до какъвто степенѣ ся иска. По този начинѣ разноска-тѣ за топляніе на къщѣ-та ся намаляватѣ значително.

По-добръ е да давамы работѣ на сиромасы-тѣ нежели милостыниѣ; защото първо-то ще испѣдѣ лѣность-тѣ, а второ-то — трудолюбіе-то.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

ТУРСКО-РУССКЫ-ТѢ ВОЙНЫ ВЪ XIX-Ѣ ВѢКѢ.

II.

1828.

Прѣзъ Априлія 1828, Царѣ Николай объявилѣ войнѣ-тѣ на Турціѣ чрѣзъ единѣ манифѣстѣ, на койѣто съдѣржаніе-то е бѣло слѣдующѣ-то:

«Шестнадѣсетѣ години сѣ ся изминали отъ Букурѣщкы-тѣ договорѣ, и прѣзъ тѣзи години Порѣта-та е нарушавала условія-та му като е отлагала изпълненіе-то на обѣщанія-та си.

Щомѣ мирѣ-тѣ на 1812 ся поднѣса, Порѣта-та рѣши да ся възползува отъ трудно-то положеніе, въ което Руссіѣ ся намиращѣ, и почѣна да нарушава условія-та на мирѣ-тѣ. Едно всеопрошеніе бѣше ся дало на Сѣрбѣ-тѣ, но то ся замѣсти отъ едно намѣстѣе и отъ ужасны опустошенія. Нѣкои правдини ся дадохѣ на Молдавіѣ и на Влахіѣ, но една похитѣлна система разорѣ тѣзи злощастны области.

Едно общо подиганіе въ Молдавіѣ възбуди въ Турска-то Правителство и въ Турскы-тѣ народѣ единѣ слѣпѣ ненавистѣ противъ Христіанскы-тѣ му подвластны начѣства безѣ различіе на невинны-тѣ и повинны-тѣ. Руссіѣ укори прѣдпріятіе-то на Князѣ Импѣланти, и одобри законѣ-тѣ мѣрѣкы, конто Порѣта-та бѣше зѣла за потѣкѣваніе-то на възстаніе-то, но съвѣршено тѣ ѣмѣ съвѣта да не смѣсѣ невинны-тѣ населенія сѣ смутитѣли-тѣ. Порѣта-та, обаче, отбѣсѣнѣ тѣзи съвѣты.

Русскы-тѣ Министрѣ въ Цѣградѣ направѣли ся трудѣ да прѣпорѣчѣ на Порѣтѣ-тѣ примирѣтелны средства въ единѣ Потѣ на 16 Юлія 1821. Слѣдѣ като ся протѣстира противъ безпримѣрны-тѣ въ Историѣ-тѣ прѣстѣпленія и ужасы, той ся принудѣ да напустѣ Цѣриградѣ.

Отъ тогава насамѣ Руссіѣ ся намѣри въ едно положеніе дѣто чѣсть-та ѣ и интересѣ-тѣ ѣ не ѣ позволявахѣ вече да чака, и за това тѣ сѣ присѣкѣбѣ обявѣва войнѣ-тѣ.

Маршалѣ-тѣ Конѣ Витгенштейнѣ прѣмѣнѣ рѣкѣ Прутѣ въ сѣщѣй-тѣ день въ койѣто Руссіѣ обяви войнѣ-тѣ на Порѣтѣ-тѣ. Букурѣщѣ ся занѣмѣ веднага, и Браила ся обсади. Едно трѣто отдѣленіе отъ войска-тѣ построѣ единѣ задѣнѣжѣ пѣтъ отъ 3 мили дѣлѣгѣ между Тулѣжѣ и Сѣкѣжѣ за да прѣмѣне Дунавѣ-тѣ, койѣто бѣше тогава прѣлѣзѣ. Това дѣло изискѣвашѣ нѣколко седмѣниці, но наконѣцѣ проходѣ-тѣ (гечитѣ) ся направѣ по свѣтъ-тѣ на Императорѣ-тѣ.

Прѣвземаніе-то на Браилѣ стори сѣкѣпо на Руссы-тѣ; казва ся че тѣ изгубили прѣлѣ тѣзи крѣпость отъ 20 до 25 хиляды души.

Турскы-тѣ войска ся съсѣрѣдотѣхѣ въ Шуменѣ. Руссы-тѣ заобыкохѣ този градѣ откѣмѣ источнѣ-тѣ странѣ между пѣти за Силистрѣ и за Прѣславѣ. Въ това врѣме Князѣ Менчикѣ обсаждаше Варѣжѣ. Императорѣ-тѣ пристѣгѣ тамѣ на 21 Юлія. На 10 Сѣптемвріѣ Турци-тѣ изѣздохѣ изъ крѣпость-тѣ да нападѣнѣтъ Руссы-тѣ, но быдохѣ отбѣсѣнѣ. На 20 Сѣптемвріѣ Руска-та войска почѣна да подкопава крѣпость-тѣ, и това накара Юсуфѣ паша да ся прѣдаде на 2 Октомвріѣ.

Подѣ стѣнѣ-тѣ на Шуменѣ, Турци-тѣ зѣхѣ нападателно положеніе въ много битѣкы. Генералѣ Радовичѣ сполучѣ, обаче, да ги отбѣсѣне, но сѣ значитѣлны загубы. Понеже зима-та приближавашѣ и пѣтища-та не можѣхѣ вече да ся минуваѣтъ, Русскы-тѣ войска ся оттеглихѣ въ зимны-тѣ си жилища.

Прѣзъ Марѣта 1829, и двѣ-тѣ войска подкрѣпени, ся намѣрихѣ една срѣщѣ другѣ, Турци-тѣ подѣ управленіе-то на Рашидѣ паша, а Руссы-тѣ подѣ Конѣ Дибличѣ.

Кѣмѣ срѣдѣ-тѣ на Априліѣ, Руссы-тѣ, раздѣлѣни на двѣ отдѣленія, прѣмѣнихѣхѣ Дунавѣ-тѣ при Харѣсовѣ и Каларашѣ. На 5 Маія едно отдѣленіе отъ Рускѣ-тѣ войска заобыколи Силистрѣ; въ сѣщѣй-тѣ день Генералѣ Ратѣ разби войска-тѣ на В. Везирѣ при Девниѣ.

На 17 Юліѣ Силистра ся прѣдаде слѣдѣ 6 седмѣнѣ обсаджѣ. Додѣто В. Везирѣ ся опѣтѣвашѣ да завзѣме Прѣвадіѣ, Дибличѣ ся отправи кѣмѣ Елѣ-Пазарѣ, дѣто Генералѣ Ратѣ го подкрѣпѣвашѣ като наблюдавашѣ дѣйствія-та на непрѣтеля. Битѣка-та при Елѣ-

Пазарѣ бѣ въ полѣжѣ на Руссы-тѣ; и битѣка-та при Кюлевѣжѣ стори тѣвѣрѣ сѣкѣпо на побѣдитѣлѣ-тѣ, но тѣ рѣши сѣдѣжѣ-тѣ на войнѣ-тѣ (29 Маія).

Прѣмѣнуваніе-то на Балканѣ-тѣ можѣше да стане безѣ опасность отѣкато Руссы-тѣ станѣхѣхѣ господарѣ на Силистрѣ.

Додѣто В. Везирѣ занимавашѣ Шуменѣ, Русскы-тѣ войска ся отправихѣ кѣмѣ рѣкѣ-тѣ Камѣиѣ, и Генералѣ Роджерѣ прѣмѣнихѣ въ Айѣтоѣ. Въ сѣщѣ-то врѣме Генералѣ Ратѣ завладѣ Бураѣщѣ, и различны-тѣ проходи ся занѣхѣ единѣ слѣдѣ другы. Дибличѣ прѣвзе Сливѣнѣ сѣ пристѣжѣ и въ начало-то на Августа ся намѣри въ Едрѣне.

Въ Азіѣ Конѣ Паскевичѣ занимавашѣ Турци-тѣ въ южны-тѣ имѣ владѣнія и не имѣ доущѣше да съсѣрѣдотѣчѣтъ всичкы-тѣ си силы откѣмѣ сѣверѣ. На 23 Юліѣ 1828 той завладѣ крѣпость-тѣ Карѣсѣ, която ся прѣдаде, а на 24 Юліѣ и крѣпость-тѣ Ахаликли. При новина-тѣ на тѣзи сѣсѣлу-кѣ, Керѣвѣсѣ и Потѣ ся прѣдадохѣ безѣ прѣотиваніе. Паскевичѣ оставѣ Генералѣ Муравіѣва въ Карѣсѣ, а той отидѣ срѣщѣ Турскѣ-тѣ войска, конто ся намиращѣ устанѣновѣна въ укрѣпленія-та на Ахаликли. Слѣдѣ единѣ битѣкѣ, конто траѣ цѣлѣ день, той принудѣ Турѣ-тѣ да ся оттегѣтъ, и на 15 Августа той прѣвзе това мѣсто сѣ пристѣжѣ. Другы мѣста като Ардахѣнѣ, Баязидѣ и Діадѣнѣ ся подчинѣхѣ едно слѣдѣ друго волею или неволею. Понеже зима-та бѣше дошла, Паскевичѣ сѣрѣ войска-тѣ си дѣйствія на 4 Октомвріѣ.

На пролѣтъ-тѣ 1829 Сали паша натоварѣнѣ да защищава Ерзерумѣ, ся намиращѣ на чѣло-то на единѣ войска отъ 50,000 души; но вмѣсто да нападѣне Руссы-тѣ на отворѣно полѣ, той прѣдпрѣ да завзѣме укрѣпѣнѣ-тѣ мѣста, конто Паскевичѣ бѣше прѣвзѣлѣ; послѣдѣй-тѣ разби войска-тѣ му, защото тѣ не познавашѣ още искусство-то на обсаджѣ-тѣ.

Въ начало-то на Юліѣ 20,000 души подѣ управленіе-то на Хакѣмѣ паша трѣгѣхѣхѣ за да занѣмѣтъ едно силно положеніе върѣху планины-тѣ Согѣану, конто ся издѣгѣтъ между Ерзерумѣ и Карѣсѣ. Тѣзи войска ся послѣдѣва още отъ другы 30,000 души.

Паскевичѣ като направѣ на 12 Юліѣ едно измамѣно заявленіе прѣдѣ стѣнѣ-тѣ на Хакѣмѣ паша, заповѣда на Генералѣ Бурѣова да ся отправи въ тѣзи посокѣ сѣ единѣ часть отъ Рускѣ-тѣ войска, а той трѣгѣхѣ сѣ голѣмѣ бѣрзѣотѣ кѣмѣ проходи-тѣ на планины-тѣ Согѣану. Той ся срѣбѣнѣхѣ сѣ Турскѣ-тѣ войска, конто сѣсѣтоѣне отъ 30,000 души, и която идѣше на помощѣ на Хакѣмѣ паша въ единѣ проходѣ при село-то Явинѣ. Той ся рѣши да ѣмѣ нападѣне, и слѣдѣ единѣ крѣвава битѣка, Турѣ-тѣ быдохѣ разбиѣти. Отъ тука Паскевичѣ ся вѣтрихѣ срѣщѣ Хакѣмѣ пашѣ, койѣто още не знаѣше за разбиваніе-то на войска-тѣ, която му идѣше на помощѣ. Слѣдѣ като разби и войска-тѣ на Хакѣмѣ паша, той ся отправи кѣмѣ Ерзерумѣ и на 27 Юліѣ ся намѣри прѣдѣ крѣпости-тѣ му. Той занѣмѣ най-напрѣдѣ хѣлѣмѣ-тѣ Топѣ-Дагѣ, отѣдѣ-то начѣна да бомбардира градѣ-тѣ, койѣто ся прѣдаде веднага.

Прѣвземаніе-то на Ерзерумѣ принудѣ Ванскы-тѣ паша, койѣто обсаждаше Байзидѣ да ся вѣтрѣе назадѣ за да защищава свой-тѣ си намѣлѣжѣ. Отъ Ерзерумѣ Паскевичѣ трѣгѣхѣ за Транѣзонѣ, но на пѣти си той ся извѣсти че мирѣ-тѣ ся бѣше подпи-сѣлѣ въ Едрѣне между Руссіѣ и Порѣтѣ-тѣ.

ВОЙНА-ТА И АНГЛІѣ.

Слѣдующѣ-то извѣщѣны отъ Лѣн. Таймсѣ: Руссы-тѣ ся движѣтъ бавно въ Ромѣниѣ по причинѣ на лошы-тѣ пѣтища, конто имѣ прѣлѣстѣнуватѣ въ прѣносѣніе-то на голѣмы топове и на припасы. Тѣ, обаче, ѣмѣмѣтѣ нуждѣ да бѣрзѣтъ, понеже тѣ сѣмѣ заловили вече главны-тѣ мѣста конто сѣмѣ нужды за съобщенія-та имѣ. Явно е че тѣ имѣмѣтѣ намѣреніе да истѣкѣмѣтъ прѣготовленія-та си. Руссы-тѣ искѣтъ да ся възползуваѣтъ въ това отношеніе отъ примѣръ-тѣ на Германѣ-цы-тѣ въ войнѣ-тѣ имѣ сѣ Франціѣ. Тѣ може да мыслиѣтъ че не е нужно да бѣрзѣтъ да прѣмѣнѣмѣтъ Дунавѣ-тѣ прѣди да бѣдѣтъ добръ прѣготовѣнѣ, защото тѣ не чѣлѣятѣ колѣкѣто повече ся бавѣтъ. Всяка седмѣна на бездѣйствіе е голѣма вреда за Турѣиѣ, понеже тѣ е дѣгѣмѣла на орѣжіе

всичко-то мажко Мусульманско население, което е напуснало нива-та си. Освѣтъ-то-ва, възстание-то въ Херцеговинѣ, бой-тъ съ Чернагорѣ, и вълнение-то, което отъ нѣкое врѣме насамъ ся показва въ Гръціѣ, сѣ въ полѣж на Русіѣ.

Въ Англіѣ всѣка Руска сполука ще възбужда една малка на брой но буйна партия да си провиква за бой въ защитѣ на Англіѣ-тѣ интереси. Ако Русси-тѣ прѣвзематъ нѣколко колиби отъ калъ въ Малазѣ, ще ся каже че тѣ вече затварятъ най-малкѣ-тѣ пѣтъ за Индіѣ. Ако прѣминатъ Дунавъ-тъ, ще ся каже че тѣ сѣ вече на пѣти си за Цариградъ. Народъ-тъ, колкото и да не желае да чуе за Руски побѣды, вѣрвамы, не ще ся поведе подиръ такъва невѣжественны и страстны призованія. Безсмысленны призованія отъ този видъ избилуватъ вече въ исторіѣ-тѣ на Источный-тъ въпросъ. Прѣди 50 години смутители-тѣ прѣдсказвахъ че нѣщо ужасно ще ся случи, ако Русси-тѣ прѣвзематъ Потъ, единъ малкъ градецъ на Черно-то море откъмъ Азіѣ; но той вече е отдавна въ рѣцѣ-тѣ имъ, и ний забравихъ даже сѣществуваніе-то му. Прѣди нѣколко години нѣкои обявяхъ че наша-та Индіѣска Държава е въ опасность, защото Русси-тѣ прѣвзели Хивѣ; но сега всякой е укротенъ отъ този безуменъ страхъ. Но между всички-тѣ прѣдмѣты за страхъ, най-безумный-тъ е идея-та че Цариградъ е въ опасность. Единъ погледъ на Картъ-тъ е достаточенъ да увѣри чловѣка че тѣзи идея е глупава. Русси-тѣ иматъ вече голѣмъ арсеналъ въ Севастополъ и силна флотъ въ Черно море, които имахъ прѣди Кримскъ-тъ войнѣ. Турска-та флотъ сега е доста силна за да пазѣ Босфоръ-тъ. Да ся мысли още отъ сега, че Руска-та войска може да прѣвземе Цариградъ откъмъ сушъ-тъ, е глупава. Даже ако прѣдположимъ че тя прѣмине Дунавъ-тъ сполучливо, заобиколи Видинъ, Русчукъ и Силистрѣ, нападне на Шуменъ, прѣмине Балканъ-тъ и достигне до Едрене, тя пакъ не бы прѣдприеда да прѣвземе Цариградъ. Прѣди Русси-тѣ да достигнатъ до Едрене, Цариградъ ще бѣде заобиколенъ откъмъ сушъ-тъ съ силны укрѣпленія, и то ще бѣде чудно ако Турци-тѣ не могатъ да удържатъ най-силны-тѣ положенія на свѣтъ-тъ. Но тѣ не ще ся защищаватъ само отъ тѣхъ. Освѣтъ Англіѣ, Германіѣ, Австріѣ, Франціѣ и Италиѣ не бѣхъ позволили на Русіѣ да завладе Босфоръ-тъ и Дарданелъ-тъ. Русіѣ, колкото властолюбива и да е, ний не можемъ да прѣдположимъ че тя бы ся опълчила противъ всички-тѣ тѣзи Силы. Слѣдовательно, выкове-тѣ че Цариградъ е въ опасность сѣ смѣшны.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ-ТА НА Г-НА ГЛЯДСТОНА.

Отъ нѣколко дѣля насамъ телеграмѣ-тѣ извѣстиватъ че Г-нъ Гладстонъ ималъ намѣреніе да прѣдложи на разсужденіе въ Долнѣ-тъ Камаръ нѣкои прѣдложенія отъ Источный-тъ въпросъ. Тѣзи прѣдложенія сѣ 5, именно:

1. Че тѣзи Камара намира праведна причина за недоволеніе и оплакваніе отъ поведеніе-то на Портъ-тъ отъносительно до депешъ-тъ, който Лордъ Дерби и отправилъ на 24 Септ. 1876, и който ся е тѣсно до кланіѣ-та въ Българіѣ.

2. Че долѣто Порта-та не измѣни сѣщественно поведеніе-то си и долѣто тя не достави порѣчителства че ще земе мѣрѣ-кы за улучшеніе-то на сѣстоаніе-то на Христіанскы-тѣ населенія въ Държава-тъ, тѣзи Камара ще счита че Турціѣ е изгубила всяко притязаніе да прѣдла вещественна или правственна поддрѣжка отъ Англіѣ.

3. Че прѣдъ сѣществующы-тѣ заплитанія и прѣдъ починѣ-тъ войнѣ, тѣзи Камара усърдно желае щото вѣяніе-то на Англіѣ да ся употребѣ прѣдъ Европѣ съ цѣлъ за скорошно-то и действително-то развитіе на мѣстѣ-тъ сво бодѣ и на практично-то само-управленіе въ смутенъ-тъ области въ Турціѣ, като ся тури единъ край на угнетеніе-то, което тѣ сега теглятъ, безъ да имъ ся налага друго нѣкое чуждестранно владычество.

4. Че като си напомяна умнѣ-тъ и честнѣ-тъ политикѣ прѣдъсѣдванъ отъ Англіѣ въ Протоколъ-тъ на 1826 и договоръ-тъ на 1827 относительно до Гръціѣ, тѣзи Ка-

мара желае тоже щото вѣяніе-то на Англіѣ-то Правителство да ся употребѣ за придобиваніе-то на едно стѣгленіе между Европейскы-тѣ Силы за да изискатъ отъ Портъ-тъ, чрѣзъ сѣдиненый-тъ си авторитетъ, такъва промѣненія въ управленіе-то на Турціѣ какъ-выто чловѣчество-то и правда-та повелѣватъ, за действителна-тъ защитѣ противъ интригы, и за общы-тъ миръ.

5. Че единъ адресъ, който да изрази скромно желаніѣ-та на тѣзи Камаръ за полаганіе-то въ дѣйствиѣ на горѣ-споменаты-тѣ прѣдложенія, трѣба да ся направи и да ся подаде на Нейно Величество, Англіѣска-тъ Царица.

Г-нъ Гладстонъ прибавилъ че той прѣдлага тѣзи прѣдложенія на своѣ-тъ си отговорность, а не като орѣдіе на нѣкой партия.

Въ понедѣльникъ на 2-й того прѣдложеніѣ-та на Г-на Гладстона сѣ ся отхвърлили въ Долнѣ-тъ Камаръ отъ 354 гласове противъ 223 (едно висшегласіе отъ 131 въ единакъ пѣлѣ Камаръ отъ 577 членове).

ВОЙНА-ТА.

Новины-тѣ отъ войнѣ-тъ въ Азіѣ, които сѣ ся обнародвали прѣзъ тѣзи седмица въ мѣстны-тѣ Турскы вѣстници, сѣ слѣдующы-тѣ:

На 27 минѣлаго едно Руско отдѣленіе войска нападнало положенія-та на Турскы-тѣ нередовны войска, управляваны отъ Чурукъ Сулу Али паша, при 5 села около Батумъ. Русси-тѣ подновявали нѣколко пѣти нападенія-та си, и слѣдъ единъ отчаянъ борбѣ, принудили ся да ся оттеглятъ.

Управитель-тъ въ Лазистанъ отправя слѣдующъ-тъ депешъ до Министръ-тъ на вѣтрѣшны-тѣ дѣла:

На 29 минѣлаго 3 Рускы отдѣленія съ повече отъ 30 топа, като трѣгнѣхъ отъ села-та Алабаръ, Хасанъ и Ливаръ, нападнахъ съ голѣмъ дѣятелность мѣста-та които ся занимавахъ отъ лашы-тѣ башибозуцы.

Благодареніе на коравиѣ-тъ на нашы-тѣ укрѣпленія и на храбрость-тъ на нашы-тѣ войнны, Русси-тѣ быдохъ свѣршено отбѣснѣти, слѣдъ като подновявахъ нѣколко пѣти нападенія-та си съ новы подкрѣпленія.

Тѣзи нощъ неприятель-тъ изгори становѣ-тъ си, които занимавахъ прѣди биткѣ-тъ.

Другы малкы сѣбванія сѣ станали въ разны мѣста въ Азіѣ, но безъ нѣкои важны слѣдствія. Отъ най-послѣдны-тѣ телеграмы е явно че Русси-тѣ ся намиратъ въ околность-тъ на Карсъ. Отъ тѣзи телеграмы не може да ся проумѣе дѣ ся намира Мухтаръ паша съ войска-тъ си.

Единъ телеграмъ отъ 3-й того отъ Хюсенъ Рефикъ бей, бывшій-тъ политическы прѣдставитель на Портъ-тъ въ Кавказіѣ, извѣстива на Министръ-тъ на Вѣтрѣшны-тѣ дѣла че на 28 минѣлаго капетанъ Хюсенъ паша сполучилъ да извади отъ флотъ-тъ си нѣколко въоружены Черкезы въ околность-тъ на Сухумъ кале (Рускы приморскы градъ). Тѣзи Черкезы сполучили да подигнатъ 3,000 души Абазы на възстаніе, и сутренъ-тъ на 29 минѣлаго Сухумъ кале ся нападнало откъмъ море и откъмъ сушъ. Рускы-тъ гарнизонъ ся принудилъ да побѣгне съ голѣмъ загубъ. На изднѣ-тъ день, нападеніе-то ся подновило, но Руска-та войска пакъ ся развила, и Абазы-тѣ, които ся умножили до 10,000 души, вѣзли въ града и го изгорили.

Новины-тѣ отъ войнѣ-тъ по Дунавъ-тъ сѣ твърдѣ рѣдкы. Споредъ Басиретъ Руска-та войска ся воспользувала отъ отсѣтствіе-то за нѣколко врѣме на Турскы-тѣ военны коравы при Браилѣ, и една часть отъ неѣ прѣминѣла на 29 минѣлаго Дунавъ-тъ при Потъ-Баши близъ до Мачинъ. Бой-тъ ся починѣлъ веднага между неѣ и Турска-тъ войска, но слѣдствія-та му и до сега не ся знаѣтъ.

Русси-тѣ сѣ ся помѣчили да прѣминатъ Дунавъ-тъ при Рахова, но были отбѣснѣти отъ Турска-тъ войска.

Отъ нѣколко врѣме насамъ офиціалны-тѣ вѣстници извѣстиватъ сямо че топовны-тѣ грѣмежи слѣдватъ непрѣстанно и отъ двѣ

та брѣга на Дунавъ-тъ. Размѣненія-та из бомбардиранія-та ставатъ между Видинъ и Калафатъ, Силистра и Томарова, Тутраканъ и Олтевица и отъ Турскы-тѣ бронны коравы по разны точки на Романскы-тъ брѣгъ на Дунава. Русси-тѣ ся укрѣпляютъ въ Гюргево и бомбардираніе-то му отъ Русчукъ ся очаква да почне наскоро. Русчукскы-тъ валѣ сѣ съобщилъ вече на Европейскы-тъ консулы да ся прѣмѣстятъ съ подданицы-тѣ си отъ Русчукъ, защото като ся начне бомбардираніе-то, неприятель-тъ може да отговори съ топове и да ги повреди. За Видинъ ся казва че нѣколко качи ся запалили отъ Рускы-тъ гюллетъ и изгорѣли. Въ Тутраканъ конакъ-тъ и телеграфичныя-та сѣ ся поврѣдили.

Турскы-тъ воененъ вапоръ Лютфи-Джесмиль, при пристиганіе-то си между Мачинъ и Потъ-Баши на Дунавъ-тъ, запала ся случайно на 27 Апр. отъ свое-то джебхане, и потонува въ рѣкѣ-тъ. Отъ 112 морскы войнны, които сѣ были въ него, само единъ ся е избавилъ. Лютфи-Джесмиль е былъ купенъ въ Бордо на 1868 за 2,000,000 франгы или за 10,000,000 гроша.

По-послѣ ся каза че командантъ-тъ на злощастный-тъ вапоръ Лютфи-Джесмиль и 8 корабленныци были избавены отъ нѣкои Черкезы, които ги съзрѣли че плуватъ подъ Мачинъ върху раздробены-тѣ му части.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Единъ Германскы вѣстникъ казва че Турска-та флота сѣстои отъ 29 бронны коравы и отъ 101 дръвены съ 641 топа и съ 28,000 морскы войнны; а Руска-та флота въ Черно Море сѣстои отъ 28 коравы въоружены съ 103 топа. Не трѣба, обаче, да забравямы че Руско-то Правителство има на расположеніе-то си 40-тѣ вапоры, които принадлежатъ на една частъ търговскѣ Компаніѣ. Освѣтъ това, въ Балтиско-то Море, Русіѣ има 30 голѣмы бронны коравы, 86 дръвены и желѣзны вапоры и още нѣколко за прѣнасаніе на войска и припасы.

Турско-то Правителство рѣши да въздигне укрѣпленія около Цариградъ откъмъ сушъ-тъ между Черно море и Мраморно море. Г-нъ Зарифи, Гръцкы-тъ банкиръ, объявилъ на Правителство-то че ще плаща ежедневно за 80 работници долѣто тѣзи укрѣпленія ся свѣршатъ, а компанія-та на Румелиѣ-тъ желѣзницѣ ся обѣщава да прѣнася даромъ 3,000 работници ежедневно между столицѣ-тъ и мѣсто-то на укрѣпленія-та.

Султанъ-тъ толкова ся е благодарилъ отъ духъ-тъ и отъ языкъ-тъ на Лордъ Дербиѣ-тъ отговоръ на послѣдно-то окръжно писмо на Князь Горчакова, щото, освѣтъ дѣто пратилъ Саидъ паша на Англіѣ-то посолство да благодарѣ отъ него-тъ странѣ на Г-на Лейарда за него, Н. И. Величество заповѣдалъ на Портъ-тъ да съобщѣ благодаренія-та му офиціално на самый-тъ Лордъ Дерби.

Турска-та полиція, по единъ особенъ заповѣдъ, хванѣла отъ Австрійскъ-тъ пощѣ пристигли-тъ на послѣдокъ Гръцкы вѣстници Имеръ и Като, които ся обнародватъ въ Триестъ, и които ся считатъ като Рускы органы.

Князь Ройстъ, ново-опрѣдѣленный-тъ Германскы посланникъ, прѣдъ Портъ-тъ, Контъ Зичи, Австрійскы-тъ посланникъ, и Контъ Корти, Италійскы-тъ посланникъ, ся очакватъ да пристигнатъ въ столицѣ-тъ днесъ утрѣ.

Романскы-тъ дописникъ на Таймсъ казва че ако Романиѣ объяви войнѣ на Портъ-тъ, Романскы-тъ войнны ще придружаватъ Рускѣ-тъ войска за да пазятъ плѣнныцѣ-тъ и да държатъ съобщенія-та и отворены и чрѣзъ това тѣ ще и помогнатъ доста.

Споредъ Басиретъ бомбардираніе-то на Одессѣ отъ Турска-тъ флотъ ще почне наскоро, понеже Порта-та не е пріела съвѣты-тъ на Англіѣ да пощади това пристанище.

Турско-то правителство условило Англичанъ-тъ Бейкеръ паша за 3 години да сѣстави и да нареди полиція-тъ въ Държава-тъ.

Турскы-тѣ вѣстници казватъ че за прѣдъ не само жители-тѣ въ Цариградъ но всички-тѣ Христіанѣ ще ся прѣмѣтатъ да служатъ въ редовны-тъ войска. Споредъ тѣзи вѣстници Отоманска-та войска по то начинае ще ся умножи още съ 200,000 души.

Ахмедъ Кайсерли паша, Сенаторъ и бывшій Министръ на Мореплаваніе-то, ся опрѣдѣли за Русчукскы валѣ вмѣсто Саидъ паша.

Отъ 17 до 23 Априліѣ 284 души сѣ умрѣли отъ чумѣ-тъ въ Багдадъ.

ДОПИСКИ НА Л. ХЕРАЛДЪ.

Едно писмо отъ Едрене до Л. Хералда говори така за сѣстоаніе-то на този вѣяніе:

«Като оставимъ на странѣ злодѣяніѣ на Черкезы-тѣ отъ които и Христіанѣ-тъ и Мусульмани-тѣ страдатъ, добрый-тъ порядокъ, който ся поддържа въ вѣяніе-тъ е заблѣжителенъ. Никого Мусульмани-тъ не сѣ ся относилъ толкова пріятельски къ Христіанѣ-тъ колкото днесъ. Това положеніе на работы-тъ ся произвело отъ наставленія-та на централно-то Правителство. Това поддържава изложеніе-то на Англіѣ-тъ вице-консулъ въ Пловдивъ, което е обнародвано въ Силиѣ-тъ Книжъ, и показва че Турско-то население може да ся държи въ порядокъ, че Турско-то Правителство е отговоренъ за всички-тъ обиды, които Христіанѣ-тъ обыкновенно теглятъ отъ господствующе-то племе. Ако Порта-та да бѣше вынѣжъ тѣ дѣятелна и особено тѣ искренна какъ то е сега (поне колкото ся относѣ до то зи вѣяніе) подъ натискъ-тъ на тѣзи кризѣ, тя бы запазила честь-тъ си прѣдъ очѣ-тъ на Европѣ и съюзъ-тъ си съ Англіѣ.

Отъ Кюстендж пишѣтъ до Л. Хералда слѣдующе-то:

Черкези-тѣ, които ся воспользуватъ отъ настоящее-то смутно положеніе, почнахъ пакъ занятіе-то си да крадѣтъ. За прѣмѣръ, за тѣхъ ся казва че ограбили Мачинъ, и отъ едно село, населено отъ мирѣ-тъ и трудолюбивы Германцы, открадѣли 140 конѣ и 55 кола съ такъмы-тъ и пр. Похвалны и дѣятелны мѣрѣ-кы сѣ ся зели за наказаніе-то имъ. Власти-тѣ отъ Тулѣ и отъ Чернавода сѣ испратили запѣта да ги хванѣтъ. Бабаданскы-тъ Каймаканиѣ заслужа похвалѣ за дѣто сполучилъ да хване нѣколко отъ крадцы-тъ и да повърне една часть отъ добытъ-тъ на притѣжатели-тъ му.

Българскы-тъ села около Бабада и Тулѣ сѣ ся напустили отъ жители-тъ имъ, които отишли въ Тулѣ, като оставили голѣмъ-тъ часть отъ имотъ-тъ си на мѣлостъ-тъ на Татары-тѣ, които не сѣ былъ медленни да ся воспользуватъ отъ този случай за да ся обогатѣтъ безъ да ся боѣтъ че ще ся хванѣтъ. Въ слѣдствіе на тои жити-то ся продава въ Бабада за сѣдѣ твърдѣ нищожны цѣны отъ 30 до 35 Добруджанско кило.

ТЕЛЕГРАФИЧЕСКЫ ДЕПЕШЫ.

Віена, 3 Май. — Говори ся че Руска-та войска въ Романиѣ ще ся поддрѣжи отъ 3 корпуса.

С.-Петербургъ, 3 Май. — Съобщеніѣ ставатъ между Силы-тъ и Русіѣ относительно до границы-тъ задъ които неина-тъ войска не ще замине.

Рускы-тъ офиціалны вѣстници показыва голѣмо раздраженіе противъ Лордъ Дербиѣ-тъ отговоръ на Руска-тъ Нотѣ, обявляватъ че Русіѣ ще учуди свѣтъ чрѣзъ умѣренность-тъ си; и че тя не стремѣ къ завоеваніе, но иска само придобіе действителны порѣчителства и покровительство-то и за улучшеніе-то на Христіанѣ-тъ въ Турціѣ.

Букуреѣ, 3 Май. — Рускы-тъ военны чиновники ся занимаватъ сега съ обрѣцаніе-то на още два корпуса войска.

Издава ся отъ Американско-то Евангелистество.

Редакторъ Т. Л. Байнгтонъ. Въ Американъ-Ханъ.

Въ Печатницѣ-тъ на Д. Арамѣана Агопѣанъ-Ханъ № 11.